

TIDNINGSMARKNADEN I MALMÖ

En översikt av Sydsvenska Dagbladets
läsare utarbetad på uppdrag av
presstödsnämnden

Lennart Weibull

Statsvetenskapliga institutionen
Göteborgs universitet

Rapportserien 6/1979

Förord

Föreliggande promemoria har utarbetats på uppdrag av Presstödsnämnden och 1977 års dagspresskommitté. Den ingår i ett särskilt projekt som avsett att belysa malmöpressens situation särskilt mot bakgrund av Sydsvenska Dagbladets situation som relativt svag högtäckningstidning.

Syftet med promemorian är att studera förutsättningarna för Sydsvenska Dagbladet som massmarknadstidning. Mot bakgrund av brister i material måste slutsatserna i hög grad betraktas som spekulativa. Å andra sidan söker promemorian peka på olika tidningsegenskaper, som kan ha betydelse för läsarnas tidningsval. Det senare kan samtidigt uppfattas som ett inlägg i diskussionen om vad som bidrar till tidningars framgång på läsarmarknaden.

Underlaget för översikten är det datamaterial som insamlats inom ramen för forskningsprojektet Pressens funktioner vid Statsvetenskapliga institutionen, Göteborg. Särskilt utnyttjas den intervjuundersökning, som genomfördes i Malmö våren 1974. Andra data från projektet har tidigare presenterats i olika rapporter. Slutrapport från projektet beräknas bli publicerad under 1980.

Göteborg i augusti 1979

Lennart Weibull

Innehållsförteckning

Inledning	4
Massmarknadstidningen	4
Läsarmarknaden i Malmö	6
Typ av innehåll	7
Tidningens profil	5
Priset	13
Sammanfattande diskussion	14

1. Inledning

Vad är det som gör att vissa dagstidningar har stora framgångar? Hur kommer det sig att Göteborgs-Posten under efterkrigstiden har blivit en massmarknadstidning i Göteborg, medan t ex Sydsvenska Dagbladet i Malmö inte på samma sätt nått den stora publiken?

Detta är centrala frågeställningar för både presshistorisk och pressekonomisk forskning. Under senare år har publicerats en rad forskningsresultat som belyser utvecklingen på olika tidningsmarknader i Sverige. (Furhoff 1966, 1967, SOU 1974:102, Jonsson 1977 och Gustavsson 1978).

De siffror som använts som underlag för analysen har hämtats från forskningsprojektet Pressens funktioner vid statsvetenskapliga institutionen, Göteborgs universitet. De finns närmare redovisade i forskningsrapporterna Pressens funktioner i samhället (SOU 1975:78) och Tidningsläsning (Weibull 1977).

2. Massmarknadstidningen

Vad skapar en dagstidnings framgång på marknaden? Det naturliga svaret är att det beror på tidningsinnehållets attraktivitet för läsarna. Annorlunda uttryckt handlar det om tidningsföretagets förmåga att anpassa sig läsarnas behov. Frågan blir då vilka egenskaper hos tidningen som har betydelse för läsarnas intresse för den. Här skall göras ett försök att systematisera några sådana tänkbara egenskaper.

En självklar första faktor är tidningens innehåll. Detta gäller både det som tas upp på nyhetsplats och det som finns på annonssidorna. Utöver detta är det rimligt att anta att Featurematerial, bilagor mm som tar upp områden som intresserar olika läsargrupper gör en dagstidning mer attraktiv.

Tidningens innehåll associeras som regel med givna enheter på tidningssidorna. Vid sidan av detta torde läsekretsens bedömning av tidningens värde ha att göra med vad som kan benämnas tidningens allmänna profil. Det gäller här hur människor upplever tidningen som produkt oberoende av det spe-

cifika innehållet i den. Det är frågan om hur "angelägen" tidningen är. Här torde olika politiska och sociala relationer ha betydelse, t ex hur tidningen upplevs politiskt.

I studierna av tidningsutvecklingen har det varit vanligt att utgå från tidningarna som odelbara produkter. Det har gällt hela tidningens framgång. I vissa fall har diskuterats att vissa typer av tidningen skulle mer än andra bidra till ett positivt genomslag bland läsarna; oftast har detta gällt annonserna (Furhoff 1967 och Jonsson 1977). Några mer systematiska analyser av det redaktionella innehållets betydelse i stort finns knappast utan enbart ansatser inom olika projekt (Weibull 1968, Engwall 1979).

Syftet med denna promemoria är att diskutera den redaktionella produktens betydelse. Avsikten är inte att presentera någon modell där innehållet förs in som en faktor, utan att kommentera något forskningsresultat om 1960- och 1970-talens tidningskonkurrens i Malmö. Det som här presenteras skall därför enbart uppfattas som ett diskussionsunderlag för fortsatt arbete inom området.

Både människors syn på innehållet och deras bedömning av tidningens allmänna profil måste vägas mot upplevelsen av priset på produkten. Frågan gäller vad man är beredd att betala för det som tidningen erbjuder. I sådana överväganden spelar även bedömningar av distribution och service in. Till detta kommer en total bedömning av de alternativ som finns tillgängliga på marknaden - man bedömer tidningen i förhållande till andra tidningar på samma marknad. Här är det också rimligt att föra in olika typer av marknadsföringsåtgärder i analysen.

I det följande skall analysen i huvudsak begränsa sig till människors bedömning av Sydsvenska Dagbladet samt ett försök att se hur tidningens innehåll svarar mot läsarmarknadens intresse. I ett avsnitt berörs sedan människors syn på priset samt görs ett försök till jämförande bedömning av de två tidningarna i Malmö.

3. Marknadssituationen i Malmö

Utgångspunkten för de siffror som här återges är tidnings-situationen i Malmö våren 1974. På grundval av allmänna frågor om tidningsval visade sig då följande bild av tidningssituationen i Malmö (Tabell 1).

Tabell 1 Marknadssituationen i Malmö våren 1974 (procent)

TIDNINGAR	Uppger sig läsa tidningen regelbundet	Uppger den som huvudtid- ning	Hushålls- täckning enligt TS
Sydsv. Dagbl.	71	64	51
Arbetet	44	30	32
Skånska Dagbl.	5	2	6

N = 385

Källa: SOU 1975:78

Resultatet visar att ca 70 procent regelbundet tog del av SDS. Några procentenheter färre uppgav sig ha tidningen som huvudtidning - betraktade den som "sin tidning". En jämförelse med Arbetet visar att det är fler SDS läsare som också har tidningen som huvudtidning. Man kan också jämföra med situationen i Göteborg, där Göteborgs-Postens läsare nästan alla har tidningen även som "sin tidning" - totalt 93 procent. Den senare siffran är emellertid en effekt av göteborgarnas mindre valmöjligheter. Situationen på en annan ort med konkurrens - Leksand inom Faluns tidningsområde - visar på i huvudsak samma förhållande mellan hög- och lågtäcknings-tidning, som kan utläsas för Malmö.

Till bilden hör SDS-läsarnas tidningsläsning i övrigt. Närmare tio procent av dem uppgav sig dagligen läsa ytterligare morgontidningar och drygt 20 procent läser en eller flera kvällstidningar. Ca 55 procent läser aldrig någon annan tidning. Övriga kompletterar med andra dagstidningar mer sporadiskt. SDS har i detta avseende relativt stora likheter med GP, medan t ex Arbetetläsarna i Malmö till mer än 2/3 enbart läser Arbetet.

Resultatet av denna analys pekar på att SDS-läsarna lägger ut genomsnittligt mer tid (jfr Zetterberg 1974) och pengar på tidningsläsning än t ex Arbetetläsarna på att läsa tidningar. Detta har sin huvudsakliga bakgrund i att SDS-läsarna har högre inkomst och högre utbildning, egenskaper som har samband med flertidningsläsning (Weibull 1977). Det kan dock tilläggas att ungefär lika stor andel bland SDS- och Arbetet-läsarna kompletterar med den andra lokala morgontidningen.

4. Typ av innehåll

Vilken typ av innehåll vill tidningsläsarna ha? Denna fråga är svår att besvara. Svaret varierar beroende på vilka läsargrupper som avses. Vidare är det troligt att läsarnas bedömningar i stor utsträckning bestäms av det innehåll som i dag finns i tidningarna. Vad som dock kan studeras är vad tidningsläsarna faktiskt uppger sig ta del av. I tabell 2 ges ett genomsnitt för läst innehåll i åtta tidningar.

Tabell 2 Läsning av olika typer av innehåll i tidningen
Andel i % av allmänheten som uppger sig läsa minst en stor del av resp innehållstyp

Innehållstyp	Samtliga	SDS	Arbetet	GP	VLT	FK	DD
1. Lokalnyheter	84	84	89	84	89	98	91
2. Inrikesnyheter	65	77	70	71	70	56	52
3. Insändare	59	58	63	43	62	52	54
4. Eftertextannonser	51	50	42	38	62	62	76
5. Lokala affärsannonser	49	58	47	41	58	50	54
6. Utrikesnyheter	46	60	52	55	51	31	42
7. Sport	43	33	43	31	43	56	58
8. Familjenyheter	42	41	47	30	43	55	66
9. Lätta sidan	39	44	57	38	37	41	26
10. Serier	32	35	36	32	37	32	34
11. Kultur- och debatt	30	43	30	36	31	21	23
12. Ledare	28	39	37	32	34	19	28
13. Handelsnyheter	16	25	11	21	15	12	16
Antal	1595	245	114	348	377	331	84

Källa: Weibull 1977

Klart i topp bland läsarna är lokalnyheter. Dessa ligger närmare 20 procentenheter högre än den därpå följande innehållstypen - inrikesnyheterna. Andra som placerar sig högt är insändare, eftertext- och lokala affärsannonser.

Siffrorna för SDS-läsarna är inte anmärkningsvärt annorlunda än genomsnittet för de undersökta tidningarna. Tabellen visar emellertid att differensen mellan inrikes- och lokalnyheter här är mindre - knappt 10 procentenheter. Andra innehållstyper som ligger relativt högt bland SDS-läsarna är utrikesnyheter, lokala affärsannonser, kultur och debatt samt ledare. Resultatet speglar i viss utsträckning SDS' innehållsliga profil. SDS-läsarna förefaller således i allmänhet nöjda med sin tidning - eller i varje fall vana att ta del av sådant innehåll som också förekommer mycket i tidningen.

Man kan spekulera över innebörden i detta resultat. SDS visar sig ha en tyngdpunkt på sådant som massmarknadstidningarnas - t ex GP - läsare prioriterar mindre. Annorlunda uttryckt kan påstås att den typ av innehåll som i dag ger SDS dess starka ställning bland sina läsare samtidigt är en profilering som kan innebära problem när det gäller att nå andra grupper av läsare.

Ett särskilt intressant exempel är det lokala nyhetsmaterialet - det som gäller utgivningsorten. Enligt projektets innehållsanalyser har SDS i sin dagliga text en mindre andel, lokalt än t ex Arbetet eller GP - här bortses från lokalbilagor (SOU 1975:78). Det förefaller här finnas ett utrymme för en redaktionell text som rimligen har ett mycket stort intresse bland tidningens läsare. Detta kan bl a utläsas av analyser av faktisk läsning av en dags SDS. Följande tabell (Tabell 3) visar de mest lästa artiklarna i tidningen den 26 april 1974.

Tabell 3 Läsvanor och redaktionell behandling för de 15 av allmänheten mest lästa artiklarna i Sydsvenska Dagbladet, 1974-04-26

MEMO-studien, allmänheten och kommunfullmäktige.

Procent av antalet svarande per tidning

N = 161 (allm) resp N = 21 (kf). Familjenyheter och radio/tv-program har exkluderats.

ARTIKELNS INNEHÅLL	LÄST AV		REDAKTIONELL BEHANDLING SID	SPALTER		BILDER
	ALLM	KF		TOT	SPCM	
<u>Malmö-kvinna dog i rabies</u>	74 %	43 %	sista	1	9	-
Spion hos Brandt (första- sidan)	73 %	62 %	1	2	58	2 sp
Kuppen i Portugal (första- sidan)	70 %	71 %	1	6	160	5 sp; 2 sp
<u>Pytonorm på rymmen</u>	69%	33 %	sista	2	32	2 sp
Spion hos Brandt (insides)	47 %	71 %	utrikes	6	180	2 sp; 2 sp
Kyrkogård vandaliseras	46 %	52 %	insida	4	73	4 sp
Kuppen i Portugal (insi- des 1)	46 %	48 %	utrikes	7	190	4 sp; 1 sp
Kuppen i Portugal (insi- des 2)	36 %	38 %	utrikes	2	28	-
AP-fonden	35 %	71 %	1	2	14	-
<u>Förhands; teater i Malmö</u>	35 %	24 %	1	4	68	4 sp
Kuppen i Portugal (första- sidan 2)	35 %	52 %	1	1	20	-
Kuppen i Portugal (bakgrund)	34 %	29 %	utrikes	1	41	1 sp
<u>Fyrpartimotion mot Stads- huset</u>	32 %	91 %	regionalt	6	78	3 sp
Kuppen i Portugal (bakgrund)	30 %	29 %	utrikes	5	70	1 sp
<u>MC-olycka, 16-åring avled</u>	30 %	10 %	insida	1	4	-

Understrukna artiklar avser lokalnyheter

Källa: Aldemark-Weibull 1974

Av översikten framgår att förutom den undersökta dagens två stora utrikesnyheter - Portugalkuppen och Bonnspionen - så är det lokala malmönyheter som har flest läsare. En mer systematisk analys av tidningsläsningen i sin helhet antyder att utnyttjandegraden på utrikes- och lokalmaterial lig-

ger på drygt 20 procent - genomsnittsläsaren har läst en artikel av fem. En jämförelse mellan SDS och andra tidningar samma dag görs i tabell 4.

Tabell 4 Läsning av nyhetsmaterial den 26 april 1974
Medelvärde för antalet respektive procentandelen lästa artiklar

	SDS		Arbetet		GP		VLT		FK		DD	
	Antal	Andel %	Antal	Andel %	Antal	Andel %	Antal	Andel %	Antal	Andel %	Antal	Andel %
Utrikes	5,0	21,7	4,2	29,9	4,8	19,9	2,9	17,9	1,4	13,1	1,1	13,4
Inrikes	6,5	13,6	7,6	21,7	9,6	10,2	3,3	10,1	2,4	9,6	1,3	19,2
Regionalt + lokalt	7,0	13,1	7,3	17,2	5,4	12,9	8,8	12,7	8,2	9,2	8,5	6,6
Erbart lokalt	4,6	20,9	5,0	25,1	4,7	15,1	5,8	17,0	2,4	40,3	3,3	32,7

Källa: Weibull 1977

Studien av en dags läsning av SDS förefaller bekräfta det mer generella lösmönstret: lokalnyheterna har ett betydande intresse, vilket i mindre utsträckning tycks tagits till vara av SDS' utbud. Det måste samtidigt framhållas att det är vanskligt att dra långtgående slutsatser på grundval av det begränsade material som här föreligger. Olika studier pekar emellertid i samma riktning. Exempelvis visar sig även att andelen läsare som vill ha mer lokalnyheter är högre hos SDS än i Arbetet och GP - men mindre än hos landsortspressen. Detta är också den enda innehållstyp där SDS-läsarna vill ha mera i jämförelse med läsarna av de båda andra storstadstidningarna.

En annan typ av innehåll som har en mycket hög utnyttjandegrad men som är mindre vanligt i SDS än i övriga undersökta tidningar är radio-tv-bakgrunder etc. Genomsnittsläsaren hos SDS läser ca 40 procent av detta material - två artiklar av fem. Detta är betydligt lägre än t ex för Arbetetläsarna, där medelvärdet ligger på drygt en artikel av fem.

Innehållstyper är ett sätt att få en bild av läsarnas förhållningssätt till tidningens utbud. På senare år har också förståeligheten kommit i centrum. Inom projektets undersökningar har detta fått en relativt blygsam uppmärksamhet. Det finns dock en fråga som gäller om tidningarna borde lägga ner

mer arbete på den språkliga utformningen av innehållet.

Svaren på denna fråga visar att SDS-läsarna - och GP-läsarna - har den minsta andelen instämmanden. Enbart 40 procent tycker att tidningen borde satsa mer på detta - i jämförelse med närmare 50 procent för Arbetet och ca 60 procent för de studerade landsortstidningarna. Resultatet måste emellertid tolkas mot bakgrund av att SDS-läsarna genomsnittligt har högre utbildning än t ex Arbetets läsekrets. Det är därför tveksamt i vilken utsträckning det betyder att SDS i allmänhet är lättläst. För att ge svar på detta fordras bl a analyser av bedömningen bland läsare med olika utbildning.

5. Tidningens allmänna profil

Det finns många olika sätt att studera en tidnings allmänna profil. Här har gjorts ett försök med två olika bedömningsgrunder. För det första gäller det vad som mer kan kallas tidningens politiska profil och för det andra en mer subjektiv bedömning av tidningens betydelse.

När det gäller SDS politiska profil så har denna varit relativt uppmärksam sedan början av 1960-talet. Från en moderat profil gick tidningen till MBS - Medborgerlig samling, en samverkan av företrädare för de tre borgerliga partierna - som stod för en borgerlig samling mot socialdemokratin samt har senare intagit en oberoende liberal linje som varit mindre partiorienterad. Det är därför betecknande att förhållandevis få av SDS-läsarna är klara över tidningens politiska signatur. I jämförelse med ett antal andra tidningar är det få som kan ange partivinjetten. Fler placerar tidningen på antingen moderat eller liberal partiståndpunkt eller som allmänt borgerlig.

Man kan diskutera vad detta betyder för tidningens allmänna profil. Ca 30 procent av läsarna menar att tidningens politiska linje framträder i nyhetsmaterialet. Andelen ligger närmare 40 procent bland de politiskt intresserade läsarna. Denna skall jämföras med ca 50 procent för Arbetets läsares bedömning

av sin egen tidning. I viss mån sammanhänger denna inställning med läsarnas partisympatier. SDS har ca 1/5 socialdemokratiska sympatisörer i sin läsekrets - mot drygt 2/3 i Arbetets och 50 procent (s)-röster i Malmö valet 1973. Intressant är emellertid att bland SDS-läsare med borgerlig partisympati finns det större andel som upplever färgning av nyheterna än på övriga undersökta borgerliga tidningar. Resultaten bekräftar tidigare studier (Westerståhl 1965).

Resultatet tyder på att SDS mer än många andra tidningar upplevs som politisk. Detta torde förklaras av tidningens aktiva politiska engagemang under slutet av 1960-talet. Den politiska profileringen under denna tid tycks ha haft konsekvenser för tidningen som redaktionell produkt. Det är möjligt att detta kan ligga bakom resultaten i tabell 5. Denna som hämtats ur projektets tidigare rapport visar att SDS inte lyckats lika väl att nå politiskt ointresserade s-sympatisörer som t ex en borgerlig tidning i likartad konkurrenssituation (Falu-Kuriren).

Tabell 5. Socialdemokraternas tidningsval i Malmö och Leksand.

Daglig huvudtidning	Malmö			Daglig huvudtidning	Leksand		
	Politiskt intresserade	Politiskt ointresserade	Samtliga		Politiskt intresserade	Politiskt ointresserade	Samtliga
SDS	34	42	38	FK	35	57	49
Arbetet	61	48	54	DD	59	40	47
Övriga	4	10	8	Övriga	6	3	4
Summa proc	99	100	100	Summa proc	100	100	100
Antal svar	62	81	143	Antal svar	49	84	133

Anm. : Tabellen anger hur många procent av de personer som uppgivit socialdemokratisk partisympati som dagligen läser vissa lokala morgontidningar.

Källa: SOU 1979:78

Det är svårt att avgöra i vilken utsträckning tidningens politiska profil påverkat SDS-ställning på läsarmarknaden. Det skall tilläggas att bland de inflyttade till Malmö - de som troligen saknar kunskap om tidningens politiska tradition - har SDS haft betydligt större framgångar än Arbetet - även bland (s)-

sympatisörer. Å andra sidan kan detta också hänga samman med att de nyinflyttade allmänt är mindre intresserade av tidningarnas politiska profil och/eller att SDS innehåller mer praktisk nyttig information för en nyinflyttad t ex eftertextannonser.

Hur angelägen känns SDS? För att få svar på detta kan man studera läsarnas svar på en attitydfråga, där det påstods att "Mycket av vad som står i tidningen saknar betydelse för mig". Av SDS-läsarna instämde drygt 50 procent. Att enbart stanna vid procentandelen är emellertid missvisande. Man vet att det finns tendenser bland intervjupersoner att hålla med i attitydpåståenden. Siffran bör därför jämföras med några andra tidningar. Det visar sig då att SDS har den lägsta andelen av sex undersökta tidningar. Enbart Arbetet har en liknande andel.

Slutsatsen pekar på att SDS har en stark ställning bland sina läsare. Detta bekräftas av ytterligare analyser. SDS anses ge mycket mer än sådant man fått via radio eller tv. Läsarna bedömer tidningen vara den bästa informationsvägen i lokala samhällsfrågor - andelen som anser detta är omkring 70 % - i jämförelse med drygt 55 procent bland Arbetet-läsarna och drygt 50 procent av GP-läsarna.

Till viss del har SDS starka ställning sin förklaring i att man har en stor andel högutbildade i läsekretsen. Jämförelse med andra studier visar att denna grupp allmänt bedömer tidningar som de bästa informationsvägarna i samhällsfrågor. Mot denna bakgrund måste siffrorna tolkas med försiktighet. De ger emellertid en antydning om förutsättningarna för SDS relationer till sin läsarmarknad.

6. Priset

Läsekretsens inställning till priset på tidningar är svårundersökt. Här fordras det egentligen analyser över längre tidsperioder. I den aktuella undersökningen gjordes dock ett för-

sök att genom en intervjufråga få en bild av hur tidningsläsarna ser på priset i förhållande till den produkt man får. Frågan gällde i vilken utsträckning man bedömde tidningen billig i förhållande till vad man får. Bland allmänheten i stort instämde ca 65 procent i att tidningar var förhållandevis billiga. Bland SDS-läsarna är andelen ca 70 procent, liksom också för Arbetet. För GP är andelen dock 80 procent.

Helhetsintrycket av svarsfördelningen är att man anser att tidningen är värd sitt pris. Klart är emellertid att siffrorna enbart beskriver de egna läsarnas syn på tidningen. Resultatet säger t ex inget om vad potentiella SDS-läsare anser om tidningens värde. Det saknas också uppgifter om synen på distribution, service mm.

7. Sammanfattande diskussion

Huvudsyftet med föreliggande promemoria har varit att beskriva Sydsvenska Dagbladets marknadssituation i Malmö. Bakgrunden är i vilken utsträckning SDS har förutsättningar att bli en massmarknadstidning, en tidning som kan nå ut till allmänheten i Malmö.

Resultatet har visat att Sydsvenska Dagbladet har en stark ställning på marknaden i Malmö. Omkring 2/3 av allmänheten betraktar SDS som sin huvudtidning. Översikten av tidningens läsekrets antyder samtidigt att läsekretsen har en överrepresentation för människor med högre utbildning och människor från medelklassen.

SDS innehåll får en relativt positiv bedömning bland sina egna läsare. Detta måste emellertid tolkas mot bakgrund till tidningens överrepresentation bland högre utbildade. En analys av tidningens innehåll och dettas förhållande till läsarens intressen och behov tyder på att SDS har ett innehåll som inte helt svarar mot det som engagerar människor i allmänhet. I första hand gäller detta lokalmaterialet. Mycket tyder på att man i tidningen har ansett sådant innehåll mindre angeläget mot bakgrund av tidningens allmänna policy. Detta har samtidigt haft ett gensvar i stora läsargrupper, men

inte i alla. En ökad andel lokalmaterial skulle sannolikt göra tidningen mer attraktiv.

Tidningen bedöms av många ha en uttalad politisk profil. Framför allt bland socialdemokratiska sympatisörer men också bland personer som röstar borgerligt finns åsikter om att tidningen har ett partipolitiskt färgat nyhetsmaterial. Tidningen visar sig också haft svårare att bryta sig in bland politiskt ointresserade socialdemokrater än en annan borgerlig tidning.

Samtidigt vore det felaktigt att bedöma SDS oberoende av den marknadssituation som representeras av att Arbetet har en förhållandevis stark ställning i Malmö. Denna tidningen har de läsargrupper som skulle kunna göra SDS till en tidning och Arbetet har - t ex i motsats till GHT i Göteborg - lyckats med att genom sin redaktionella linje attrahera dessa grupper. Samtidigt ger inte denna översiktliga analys om situationen ett belägg för en framgång för Arbetet eller ett misslyckande hos SDS. Klart är emellertid att marknadssituationen i Malmö är ett uttryck för en tydligare differentiering än på många andra orter. Till detta bidrar troligen inte bara den politiska profilen.

Man kan spekulera över resultaten. En hypotes som svårligen kan prövas är att SDS fått sin ledande ställning i Malmö trots sin redaktionella profil och snarast genom att Arbetet inte kunnat nå SDS' läsare. Den större annonsandelen i SDS har varit det som dragit till sig läsarna och inte det andra innehållet.

Vad resultatet kan säga om framtidens marknadsutveckling i Malmö är osäkert. Om den utveckling som tycktes kunna iaktas 1974 och som innebar att parti- och grupptillhörigheter spelar en minskad roll för tidningsvalet, så är det uppenbart att detta gynnar SDS - framför allt om man successivt ökar lokalbevakningen. Sådana antagande tycks komma till uttryck bl a i studien av de inflyttade som är mindre klara över tidningssituationen i Malmö. Bland dessa har SDS fler läsare, möjligen därför att man inte uppfattar den differentiering som skapats av utvecklingen på orten och som klarare för dem som bor där.

De analyser som här återgivits är baserade på analyser av situationen 1974. Allt tyder på att de tendenser som här iakttas fortfarande har giltighet. De måste emellertid tolkas med försiktighet, framför allt när det gäller enskildheter i läsarnas uppfattning av tidningarna.

TVÅ TABELLER OM SDS-LÄSARNA

Tabell 2.6 Tidningsläsarnas utbildning och sysselsättning. Allmänhetstudien (%)

	SDS	Arbetet	GP	VLT	FK	DD
Folkskoleutbildning	43	59	47	46	62	75
Högre utbildning	57	41	53	54	38	25
Summa procent	100	100	100	100	100	100
Arbetare	34	63	39	36	35	55
Tjänstemän	46	15	36	33	22	12
Övriga ^a	20	22	25	31	43	33
Summa procent	100	100	100	100	100	100
Antal svar	245	114	348	377	331	84

^a Övriga avser i Leksand huvudsakligen bönder samt på de andra orterna studerande, pensionärer m. fl.

Anm.: Tabellen anger hur många procent av tidningarnas dagliga läsare inom respektive undersökningskommun som har de angivna bakgrundsegenskaperna.

Tabell 2.7 Tidningsläsarnas politiska sympatier. Allmänhetsstudien (%)

Partisympati	SDS	Arbetet	GP	VLT	FK	DD
(m)	18	3	12	11	5	1
(fp)	5	0	10	7	5	0
(c)	19	5	10	18	43	8
(s)	22	68	36	39	20	75
(vpk)	1	3	5	3	1	2
Övriga	1	1	2	2	2	2
Ej svar	33	21	26	21	25	11
Summa procent	99	101	101	101	101	99
Antal svar	245	114	348	377	331	84

Anm.: Tabellen anger hur många procent av respektive tidnings dagliga läsare i respektive undersökningskommun som uppger sig sympatisera med de angivna partierna.

LITTERATUR

- Aldemark-Weibull 1974 Aldemark, Lars - Weibull, Lennart: MEMO-studien. En första redovisning. Statsvetenskapliga institutionen, Göteborg 1974.
- Engwall 1979 Engwall, Lars: Innehåll i två Karlstads-tidningar 1906 - 1968. Företagsekonomiska institutionen. Uppsala 1979.
- Furhoff 1960 Furhoff, Lars: Dagstidningskonkurrensen i Norrköping. Norrköping 1966.
- Furhoff 1967 Furhoff, Lars: Upplagespiralen. Jönköping 1967.
- Gustafsson 1978 Gustafsson, Karl Erik: The Circulation Spiral and the Principle of Household coverage. Scandinavian Economic History Review 1978.
- Jonsson 1977 Jonsson, Sverker: Annonser och tidningskonkurrens. Annonsernas roll i tidningsekonomin och betydelse för koncentrationsprocessen i Stockholm, Göteborg och Malmö. Göteborg 1977.
- SOU 1975:78 Pressens funktioner i samhället. En forskningsrapport från 1972 års pressutredning. (SOU 1975:78). Stockholm 1975.
- Weibull 1968 Weibull, Lennart: PM om Tidningskonkurrensen i Värmland. Statsvetenskapliga institutionen. Göteborg 1968
- Weibull 1977 Weibull, Lennart: Tidningsläsning. Statsvetenskapliga institutionen, Göteborg 1977.
- Westerståhl 1965 Westerståhl, Jörgen: Dagspressen och den politiska opinionsbildningen. Statsvetenskapliga institutionen. Göteborg 1965.
- Zetterberg 1975 Zetterberg, Hans: Observation av de stora morgontidningarnas annonser. SIFO/SAFO. Stockholm 1975

Förteckning över tidigare utkomna rapporter i statsvetenskapliga
institutionens rapportserie

	<u>Författare</u>
1974:1 <i>Spridningen av ett informationsmaterial (Forskningsprojektet Samhällsplanering i samverkan)</i>	Lennart Brantgärde
1974:2 <i>Norrmalmstorgsdramat - En undersökning av Sveriges Radios nyhetsbevakning utförd på uppdrag av Radionämnden</i>	Jörgen Westerståhl
1974:3 <i>Attitudes of Political Organisations to Mass Media - Paper prepared for the ECPR Workshop on the political role of Mass Media, Strasbourg, 1974</i>	Lars Aldemark Lennart Weibull
1974:4 <i>Internationell radiokommunikation - En fallstudie på Sverige Del I. En innehållsanalys av Sveriges Radios sändningar till utlandet</i>	Rutger Lindahl
1974:5 <i>Internationell radiokommunikation - En fallstudie på Sverige Del II. En innehållsanalys av utländska radiosändares svenskspråkiga program riktade till lyssnare i Sverige</i>	Rutger Lindahl
1974:6 <i>Representative Local Government - Paper prepared for the ECPR Workshop on local government, Marstrand, 1974</i>	Jörgen Westerståhl
1974:7 <i>Electors and the Elected - Paper prepared for the ECPR Workshop on local government, Marstrand, 1974</i>	Lars Strömberg
1974:8 <i>Local Government Reforme in Sweden - Paper prepared for the International Conference on the current trends in local power and authority in the con- temporary world, Warsaw, 1974</i>	Lars Strömberg
1974:9 <i>Samhällsinformation i fyra svenska kommuner (Forskningsprojektet Pressens Funktioner)</i>	Lars Aldemark Lennart Weibull

Författare

- 1975:1 Regionalradio och regional-tv
undersökningen -
En första redovisning av innehållsanalysen
Jan Strid
Lennart Weibull
- 1975:2 Samhällsplanering i samverkan -
Riksorganisationerna
Lennart Brantgårde
- 1975:3 Samhällsplanering i samverkan -
Kommunerna
Lennart Brantgårde
- 1975:4 Partipolitiska konfliktdimensioner i
riksdagen
Sören Holmberg
- 1975:5 Samhällsplanering i samverkan -
Distrikts-, lokalorganisationer,
länsstyrelser
Lennart Brantgårde
- 1975:6 Samhällsplanering i samverkan -
Erfarenheter från en informations-
kampanj
Jörgen Westerståhl
Lennart Brantgårde
- 1975:7 Kommundelsråden i Göteborg -
Sammansättning och medborgarkontakter
Lars Strömberg
Mårten Persson
- 1976:1 Finlandsbilden i svensk press
Claes-Olof Olsson
- 1976:2 Samhällsorientering och masskommunikation -
Massmediernas betydelse för allmänhetens
orientering i samhällsfrågor
Lennart Weibull
- 1976:3 Ljudradions bevakning av händelserna i
Portugal -
En undersökning avseende tiden
19 maj - 26 juli 1975
utförd på uppdrag av Radionämnden
Jörgen Westerståhl
- 1976:4 TV:s utlandsrapportering
Rutger Lindahl
Jörgen Westerståhl
- 1976:5 Utredningsväsendet i Sverige -
Personsammanställning och kostnader
Jan Turvall
Folke Johansson

Författare

1976:6	Populärpress i massmediesamhället	Lennart Weibull
1976:7	Tidskrifternas antal och storlek	Claes-Olof Olsson
1977:1	Tidskrifter som informationskanaler i energifrågor -
En analys utförd på uppdrag av Överstyrelsen för Ekonomiskt Försvar	Claes-Olof Olsson
Lennart Weibull
1977:2	Periodicals in Politics -
Results from a Swedish Survey	Lennart Weibull
1977:3	Dagspressens behandling av riksdagens försvarsdebatt 1977
En sammanställning utförd på uppdrag av Överstyrelsen för Ekonomiskt Försvar	Claes-Olof Olsson
1977:4	Tidningsläsning -
En explorativ studie på grundval av två delundersökningar inom forskningsprojektet Pressen Funktioner	Lennart Weibull
1977:5	Samhällsdebatt i TV -
En fallstudie på kvällsöppet 1971-1977	Claes Lundgren
Jan Strid
Lennart Weibull
1977:6	Kommunala informatörer 1977 -
En studie av medlemmar i Kommunala informatörers förening	Kent Asp
Lennart Weibull
1978:1	Kärnkraften och vänster-höger-dimensionen -
Konfliktlinjer i svensk politik	Sören Holmberg
1978:2	Immigrant Vote in the Swedish Election of 1978 -
Paper prepared for the ECPR Workshop of International Migration and Politics in Grenoble, April 6-11, 1978	Per-Anders Roth
Hans Nordlöf
1978:3	Planeringsinformation 1978 -
Erfarenheter från informationsåtgärder under den fysiska riksplaneringens planeringsskede	Lennart Brantgärde

Författare

1978:4	Pressen och kärnkraften -
En studie av nyhetsförmedling och
debatt i 20 tidningar under 1976 års
valrörelse	Sören Holmberg
1978:5	Allmänhetens informationskällor i
energi- och kärnkraftsfrågor	Karl Branzén
1978:6	Dagspress och veckopress -
En sammanfattande översikt av två
pressgruppers publikmönster	Lennart Weibull
1978:7	Tidningsläsning bland ungdomar	Jan Strid
1979:1	Utredningsväsendet och svensk efter-
krigslagstiftning
Utredningsväsendet i Sverige: 4	Lennart Brantgärde
1979:2	Utredningars genomslag i politiska beslut	Folke Johansson
1979:3	Två invandrartidningar
Eesti Päevaleht och Ruotsin Suomalainen
En kvantitativ analys genomförd på
uppdrag av presstödsnämnden	Jan Strid
1979:4	Det direktvalda Europaparlamentet -
En ny maktfaktor i Europapolitiken?
En analys av valkampanj och valresultat
vid de första direkta valen till
Europaparlamentet 7 - 10 juni 1979.	Rutger Lindahl
Irène Nilsson
1979:5	Sveriges lokalradios bevakning av
valrörelsen 1979	Lennart Brantgärde